

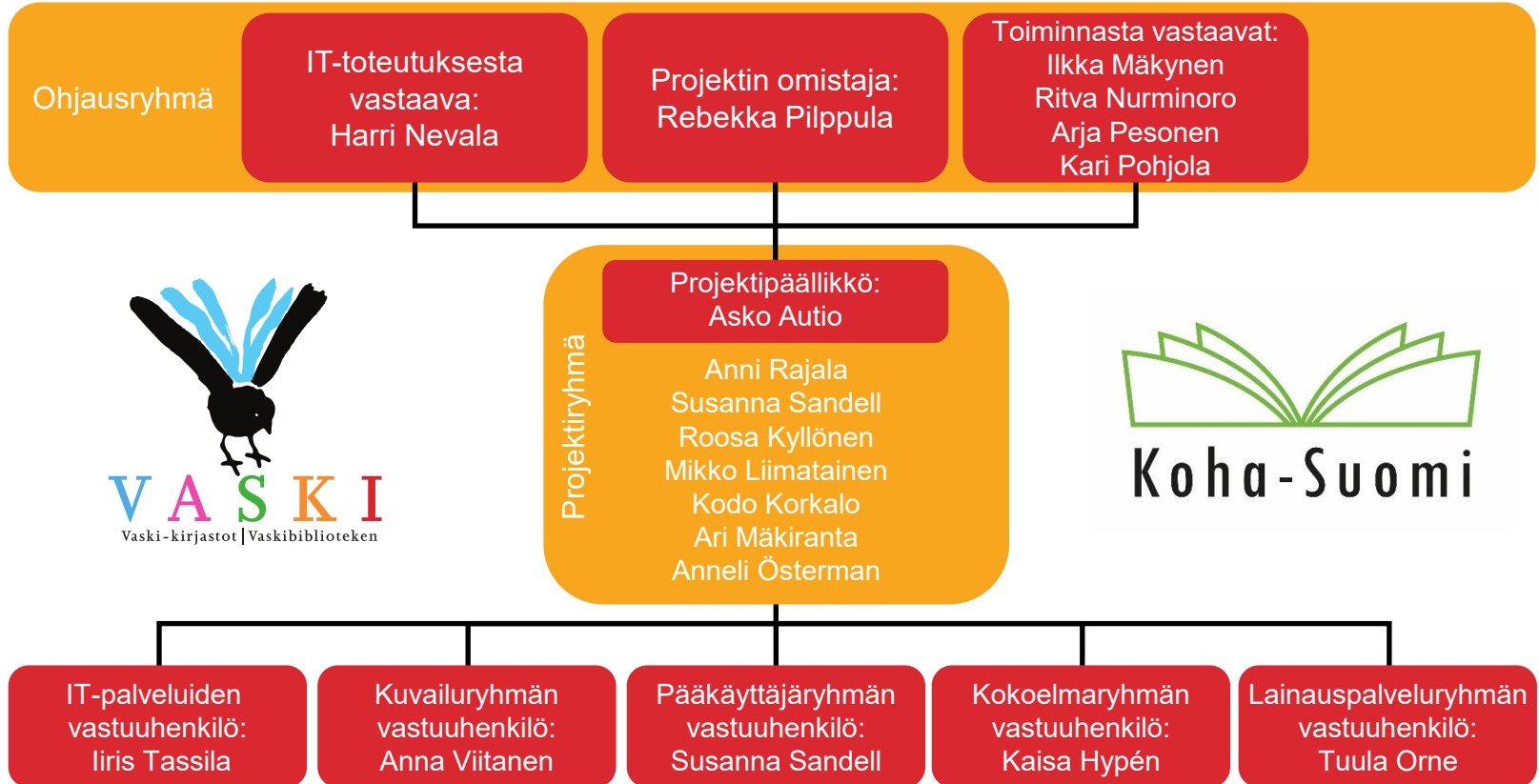
Koha – Kirjastojärjestelmän uudistaminen

Vaskin Koha- kokemukset

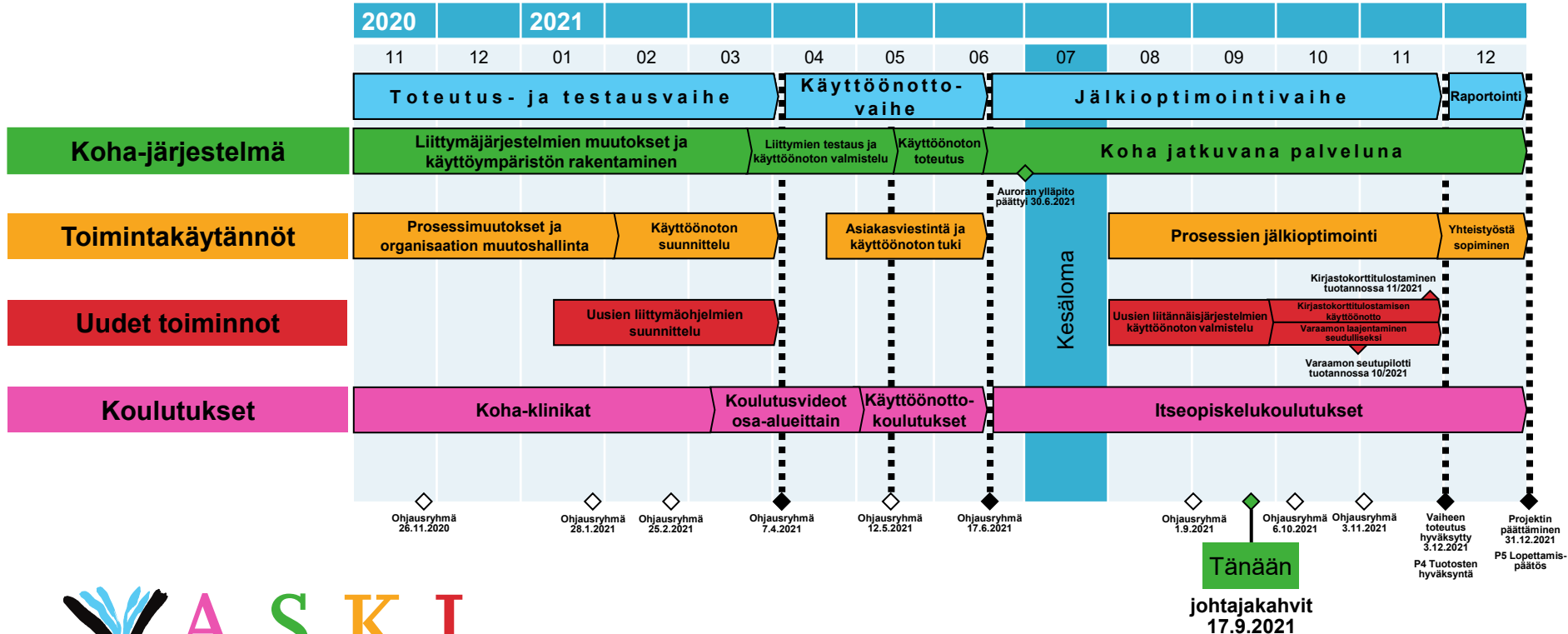
Lounais-Suomen johtajakahvit 17.9.2021

Projektiorganisaation roolit

Projektin aikataulu (11/2020–12/2021)

Tausta ja perusteet projektin toteuttamiselle

- Turun kaupunginkirjasto on ollut mukana valtakunnallisessa Kohti Kohaa – hankkeessa ja Turun kaupunki ryhtyi Koha-Suomi Oy:n perustajajäseneksi vuonna 2016
- Jatkoa Koha käyttöönoton valmistelu -projektille (2017–2018)
- Auroran kehittämis- ja ylläpitokustannukset olivat huomattavat ja kehittäminen tapahtui toimittajan ehdoilla.
- Avoin järjestelmä luo perustan yhteiskehittämiselle muiden Koha-kirjastojen kanssa.

Projektin osakokonaisuudet

1. Vaski-kirjastojen Aurora-kirjastojärjestelmän vaihtaminen Kohaan
2. Koulutusten ja ohjeistuksen toteuttaminen uuden kirjastojärjestelmän käyttämisen tueksi
3. Rajapintojen rakentaminen Vaski-kirjastojen käytössä oleviin järjestelmiin sekä mahdollisuuksien mukaan uusille toiminnallisuuksille
4. Järjestelmänvaihtoon liittyvien toimintakäytäntömuutoksien suunnittelu ja toteutus

Esivalmisteluvaihe

- Esiselvitysprojektin määrittelyjen täydentäminen
- Testiympäristön perustaminen ja esikonversio
- Vaski-kirjastojen koulutusympäristön rakentaminen
- Kartoitus järjestelmään liitettävistä laitteista ja sovelluksista
- Uusien liittymäohjelmien suunnittelu
- Pääkäyttäjäkoulutukset ja koulutussuunnitelman laatiminen

Toteutus- ja testausvaihe

1. Liittymäjärjestelmien muutoksien ja käyttöympäristön rakentaminen:
  - alussa käytössä anonymisoitu tietokantakopio, uusi kopio otettiin 8.10.2020
  - esikonversioiden toteutus ja katselmointi
  - Vaskin Koha-näkymän selkeyttäminen
  - verkkokirjaston muutosten valmistelu
2. Uusien liittymäohjelmien suunnittelun jatkaminen
3. Prosessimuutosten tarkentaminen ja organisaation muutoshallinta:
  - Vaski-työryhmien toiminta hyvässä vauhdissa
  - testaus- ja koulutusympäristöön tutustuminen
4. Koulutusvideoiden käsikirjoitus ja kuvaaminen:
  - suunnittelussa mukana eri osa-alueiden asiantuntijoita

Käyttöönottovaihe

- Konversio toteutettiin aikataulussa ja lainauspalvelut olivat kiinni käyttäjiltä 19.5.–3.6.2021 (16 päivää). Osa kirjastoista on muuten auki ja e-aineistot olivat käytettävissä.
- Sulkuaikana opettelun apuna koulutusvideot, etänä toteutetut Koha-klinikat sekä ohjattu opiskelu kirjastoissa.
- Konversiossa ei aiheutunut huomionarvoisia virheitä, mutta tietokantaan tehtiin muutamia korjauksia jälkikonversioskriptinä sekä säädettiin varausten noutopäiviä.
- Käyttöönottoviikolla 22 ja viikolla 23 oli kolme tuotantoympäristön käytön estävää yhteyskatkoja sekä paikallisia yhteysongelmia.
- Kuljetusten ja lainaustoiminnan uudelleenaloittaminen sekä konversiossa asetettu varausten noutopäivä 15.6. aiheuttivat aineistokuljetuksiin ja lainaustoimintaan ruuhkaa kirjastoissa.

Käyttöönottovaihe

- Lainaustoiminnan kannalta kriittiset integraatiot toimivat ongelmitta Kohan kanssa: Asiakasviestien lähetys (sähköpostit, tekstiviestit ja kirjeet), verkkomaksaminen ja e-aineistot, varaus- ja käytönvalvontajärjestelmät (eBooking, Varaamo) sekä työasemaohjelmistot (RFID- ja selainohjelmat sekä kuitti- ja tarratulostus)
- Laitteistorajapintojen ja lainausautomaattien ohjelmistopäivitykset viivästyivät ja niiden testaaminen tehtiin vasta Vaskin tuotantoympäristössä, osittain käyttöönoton jälkeen.
- Lainaus- ja palautusautomaattien toimivuutta korjattiin kesäkuussa ja kaikki omatoimikirjastot avattiin heinäkuussa.
- Virkailijaliittymän ja automaattien hidastelua aiheuttaneet ohjelmavirheet ja rajapinnan toiminnot saatiin korjattua heinäkuussa.

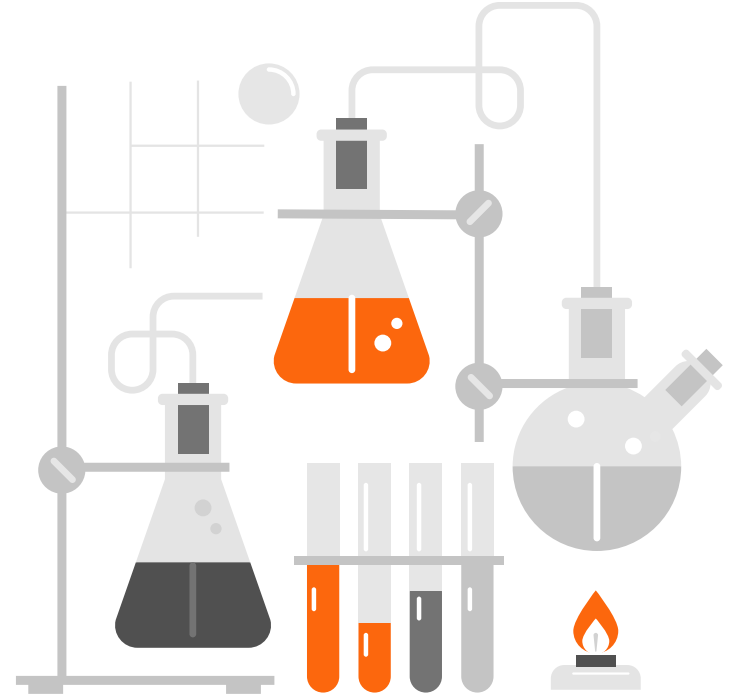
Jälkioptimointivaihe

- Automaattien toimintavarmuuden ja nopeuden parantaminen jatkuu (ohjelmistopäivitykset)
  - Hankintaportaalin käyttöönotto 12.8., KP Aarre ja Kirjavälityksen Kirjaväylä
  - OKM-tilastot ja raportit
  - Tietueiden automaattinen siirto TäTistä Vaskin tietokantaan
  - Laskutus- ja perintäyhteyksien toteutus (kesken)
  - Uusien liitännäisjärjestelmien käyttöönoton valmistelu jatkuu:
    - Varaamon laajentamista muiden Vaski-kuntien käyttöön
    - Vaski-kirjastokorttitunnistautumiseen perustuvan tulostusjärjestelmän pilotointi
- Loppuvuonna työlistalla myös:
- Kohan versiopäivityksen valmistelua ja uuden hakumoottorin viilausta
  - Tavoitteena Kohan ja Finnan perusominaisuuksien vahvistaminen

Seuranta ja jatkokehitys

- Koha-Suomen kaikkien kimpποjen siirtyminen yhteiseen konesaliin (2021), ja uuden ohjelmistoversion käyttöönotto (kevät 2022)
- Koha-Suomi Oy:n strategia (2019) ja tiekartta (2021)
- Finna-palveluiden visio 2025
- Varsinais-Suomen kirjastojen strategia 2021?

Turun kokemuksia

- Henkilökunnan kouluttaminen koronan poikkeusoloissa oli haaste: [Liboppi-kurssi](#), Kohakummit, Koha kypälään –teams-kanava, Koha-kaverit
- Käyttöönotto sujui ok ilman isompia murheita, paitsi automaattit – kesä oli aikamoista kaaosta varsinkin lähikirjastoissa
- Isoin asia ovat olleet muuttuneet toimintakäytännöt ja niihin on yhä sopeutumista ja lisää pieniä juttuja tulee koko ajan
- Tärkeää on ollut ennakoiva toimintojen yhtenäistäminen, yhteiset käytösäännöt, luokitus, tarrat, sijainnit & osastot jne.

Koha - Suomi

Pari sanaa yhtiöstä, jos ehditään ja kiinnostaa.

ASKI

Koha- Suomi Oy

- Koha-Suomi Oy on kuntien omistama yhtiö, tuottaa palveluita vain kunnille, ei tavoittele voittoa eikä jaa osinkoja
- Henkilökunta: 5 järjestelmänkehittäjää (Oulu, Joensuu, Kouvola, Mikkeli), toimitusjohtaja-tuotepäällikkö Ari Mäkiranta, 60% pääkäyttäjä Anneli Österman (Oulu)
- Päätöksenteko: yhtiökokous, hallitus, asiantuntijaryhmä (Vaskin edustajana Susanna Sandell), toimitusjohtaja
- Työryhmät: Kehittäjät, Pääkäyttäjät, Kuvailu
- Yhtiön osakkeen merkintähetken mukaan määräytyvä merkintähinta on:
0,11 euroa kultakin osakkeelta 31.12.2016 saakka, minkä jälkeen 0,15 euroa kultakin osakkeelta tai yhtiökokouksen 2/3 enemmistön päätöksellä päättämä muu merkintähinta.
- Vuosittainen palvelumaksu on 0,28 €/asukas/vuosi, sisältää konosalipalvelun.
- Vuoden 2021 kulut ovat 418 000 €, joista henkilöstö 306 000 €, konesali ja muut vastaavat palveluostot 70 000 €, muut kulut 42 000 €

Koha-Suomi Oy:n strategia

Avoin, kehittyvä, toimivin!

- **Yhteinen Koha**
  - Edistetämme yhteistä sujuvaa toimintaa
  - Osallistamme matalalla kynnyksellä kaikki Koha-Suomessa mukana olevat kirjastot ja niiden työntekijät kehittämiseen
  - Sitoudumme yhteiseen, tavoitteelliseen kehittämiseen
- **Sopivankokoinen Koha-Suomi Oy**
  - Koha-Suomi laajenee hallitusti
  - Laajeneminen ja henkilöstöresurssit ovat sopusoinnussa
- **Ammattitaitoinen**
  - Koha-Suomi on hyvä ja joustava työnantaja
  - Kirjastojen ja Koha-Suomen henkilöstöresurssit linkittyvät toimivasti
  - Edistämme ja ylläpidämme henkilökunnan osaamista
- **Selkeät palvelut**
  - Kuvaamme palveluvalikoiman selkeästi
  - Tiedotamme jäsenkunnille palveluista ajantasaisesti ja ymmärrettävästi
  - Kirjastoilla on mahdollisuus vaikuttaa palveluihin – kompromissikin on mahdollisuus
  - Palvelu on kustannustehokasta
- **Avoin**
  - Koha-Suomen asenne yhteistyöhön on avoin ja rakentava
  - Suomessa on vain yksi Koha-versio
  - Osallistumme aktiivisesti Koha-yhteisön toimintaan
  - Mahdollistamme avoimen datan

Toimintasuunnitelma 2021

Yhteinen Koha	Viestintäsuunnitelmien onnistunut toteuttaminen
Sopivankokoinen Koha-Suomi Oy	Vaskin käyttöönotto ja projektin loppuarviointi
Ammattitaitoinen	Osaamisen ja projektinhallinnan kehittäminen (kirjastojen ja Koha-Suomen henkilöstö) Melindan onnistunut käyttöönotto Tietoturvasuunnitelman laatiminen ja auditoinnin jatko
Selkeät palvelut	Suomalaisen Koha-version ja kansainvälisen version suhde selkeäksi Tiekartan hyväksyminen ja toteuttaminen Yhteisen palvelinkeskuspalvelun käyttöönotto
Avoin	Kansallisen yhteistyön tiivistäminen

Kiitos!

